

***Den se školní
psychologií
leden 2019***

Praha

Stávající pravidla pro ukotvení školních
poradenských služeb

Pozitiva i problémy

PhDr. Jana Zapletalová

Ukotvení školních poradenských služeb

- *Koncepce poskytování poradenských služeb ve školách (2005 VMŠMT)*
- *Upravená Koncepce –výstup projektu RAMPS*
- *Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění pozdějších změn*
- *(2016)*

Nejčastější zdroje financování ŠP/ŠSP

- Šablony s ESF projektů- 0,5 až 1,0 úvazku v závislosti na velikosti školy a počtu šablon
- Podpůrná opatření
- Obec, kraj, škola
- Chybí zřízení pozice v rámci SR

Kritéria pro školy

- A) Velikost školy- 350 žáků
- B) skladba žáků 10% se SVP
- Vyšší počet žáků s rizikovým chováním
- C) lokalita ve které je škola
- D) škola + další subjekty

Legislativní vymezení 72/2005 Sb.,

- §1-
- služby se poskytují zdarma
- předem informovat o všech náležitostech služby (povaha, rozsah, cíle, postupy)
- Informovaný souhlas se službou
- §2a
- dodržuje se účel služby
- dodržují se etická pravidla

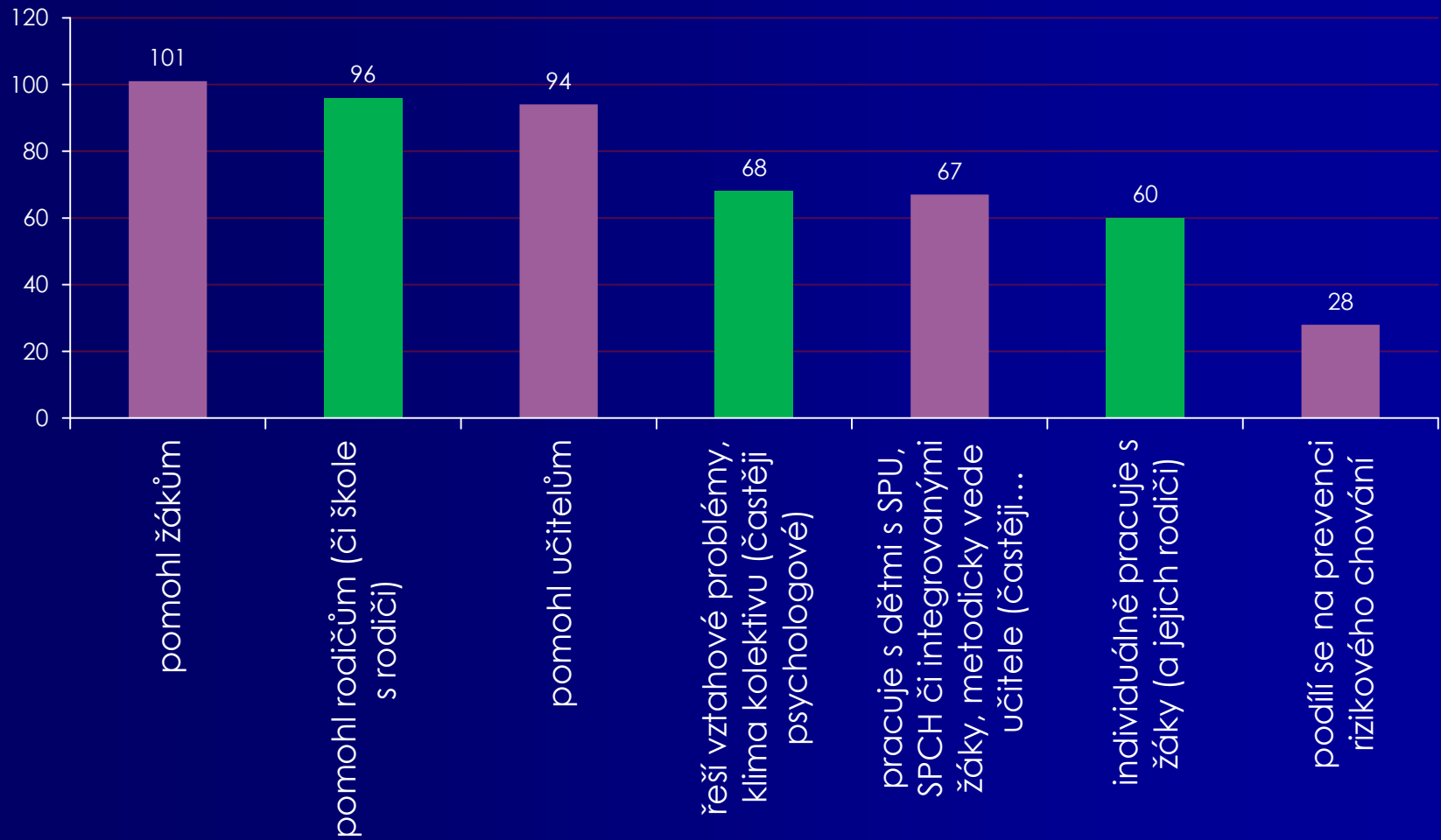
Legislativní vymezení 72/2005 Sb.,

- §4- dokumentace
- Žádost o službu
- Záznamy o poskytnutí informací a o komunikaci – škola, ŠPZ, Policie...
- Záznam z vyšetření a výsledky
- PO 1. stupně
- §174 ŠZ- ČŠI

Legislativní vymezení 72/2005 Sb.,

- §7
- Služby ve škole zabezpečuje ředitel školy – ŠPP –VP+ŠMP+ŠP+ŠSP
- Program poradenských služeb (prevence, rizikové chování, neprospěch..)
- Odpovědnost za službu má školní psycholog

Pohled ředitelů škol na práci školního psychologa/školního speciálního pedagoga ve škole

Faktory ovlivňující kvalitu ŠPP

- **Velikost školy**
- **Typ školy** (ZŠ, SŠ, SOŠ, OU, Gymnázium)
- **Spojení školy s dalším subjektem** (MŠ, VOŠ, internát)
- **B)**
- vztahová síť, role ŠPP a postavení školního psychologa
- Akceptace služby
- Model práce odborníka (uzavřený x otevřený)
- Odborné zaměření
- **C)**
- ŠVP a preferované strategie vzdělávání
- Připravenost pedagogů, tradice školy, komunikace s rodiči žáků
- **Skladba žáků školy** (% zdravotně postižených, sociokulturně znevýhodněných, nadaných, integrovaných, agresivních.....)
- Proměnlivost poskytovaných služeb v závislosti na období školního roku atd.

Koncepce poskytování poradenských služeb

- Info souhlas A) formální B) **Za informovaný souhlas**
považujeme vyjádření vlastního rozhodnutí projeveného navenek, v podobě podpisu klienta nebo jeho zákonného zástupce, v souvislosti s účelem prováděného pedagogicko-psychologického vyšetření, s jeho povahou a možnými riziky, která mohou být se závěry vyšetření spojena. Klient (zákonný zástupce) při získávání souhlasu nesmí být vystaven žádnému nátlaku.
- Informovaný souhlas musí poskytnout klientovi nebo rodiči (zákonnému zástupci) informace o plánovaném vyšetření i o jeho výsledcích, měl by být vždy srozumitelný.
- Informovaný souhlas směřuje k:
 - objasnění **účelu**, proč je třeba přistoupit k vyšetření
 - objasnění **povahy** vyšetření, o jeho průběhu a postupech
 - objasnění **důsledků** vyšetření, které mohou mít pro klienta pozitivní, ale v určitých případech i negativní dopad
- **Je třeba specifikovat všechny předem známé možné** komplikace spojené s navrhovaným postupem, případně opatřeními.

Vybavení pracoviště

- Náklady na materiální vybavení pracoviště zahrnují vybavení kanceláře odborníka především počítačem, telefonem a uzamykatelnou skříní, včetně kancelářského nábytku. Dále je třeba zakoupit základní vybavení diagnostickými nástroji, intervenčními a reedukačními nástroji, pomůckami. Tyto náklady se pohybují podle profese (psycholog/speciální pedagog) a podle skladby žáků školy a podle počtu žáků od 70 do 100 tisíc Kč.

Provozní podmínky pro poskytování poradenských služeb ve škole

- podle zvoleného modelu poskytování poradenských služeb ve škole,
- podle sídla a velikosti školy, podle počtu žáků a dalších konkrétních podmínek.
- Vybraná pravidla pro poskytování poradenských služeb ve škole by se mohla stát součástí školního řádu a školního vzdělávacího programu.

- Prostředí by mělo zaručit **nerušené jednání s klienty** a pedagogy, které bude důvěrné a splňující nároky na důstojné jednání.
- Tyto prostoty jsou vybaveny nástroji (např. diagnostickými testy a intervenčními nástroji) a pomůckami nezbytnými pro poskytování standardních činností vymezených v tomto materiálu a zařízením, které vytváří důstojné prostředí pro konzultace poradenského pracovníka s žáky a jejich rodiči a umožňuje vedení dokumentace a evidence o žácích v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů včetně GDPR. Ke standardnímu vybavení náleží také vybavení počítačem s přístupem na síť, tiskárnou, uzamykatelnou skříní a telefonem.

Časová dostupnost služby

- pevně stanoveny konzultační hodiny pro žáky, konzultační hodiny pro učitele a konzultační hodiny pro rodiče.
- Denní doba poskytování poradenské služby se řídí charakterem této služby a potřebami žáků, rodičů a učitelů. Současně musí odrážet velikost úvazku pracovníků, zejména pak školních psychologů a školních speciálních pedagogů.
- Členění na přímou a nepřímou práci v souladu s poradenskými
- pracovníky 28/12

Převod dokumentace a nástrojového vybavení

- Zakoupené diagnostické nástroje, které jsou v majetku školy, budou do doby nástupu nového odborníka uzamčeny a zapečetěny ve škole, včetně spisové dokumentace.
- Pokud škola ustoupí od požadavku práce těchto odborníků, je povinna informovat o tom příslušné poradenské zařízení a předat spisovou dokumentaci o žácích tak, aby služby rodičům a žákům nebyly přerušeny.
- Současně je třeba vyřešit další práci se zakoupenými diagnostickými nástroji, které mohou být jednak v majetku psychologů nebo speciálních pedagogů; pokud jsou v majetku školy, bylo by vhodné, aby škola, která již neplánuje činnost těchto odborníků nabídla nástroje k odkoupení jiné škole, kde odborníci v regionu pracují; nebo případně školským poradenským zařízením v regionu.
- Diagnostické nástroje jsou děleny podle povahy uživatelské náročnosti.

Vznik zásadních dokumentů pro ŠPP

- Metodika práce školního psychologa
- Metodika práce školního speciálního pedagoga
- Metodika řízení školních poradenských služeb ve školách
- Vykazování, informované souhlasy
- PLPP

Školní poradenské pracoviště

- Samo zajišťování této služby nemusí přinášet škole pozitivní kvalitativní změny, ale vyžaduje naplnění řady ukazatelů např.:
- Nastavení spolupráce uvnitř týmu ŠPP s pedagogy školy, připravenost učitelů přijímat poradenské služby (včetně vedení škol)
- vytvoření vnitřního systému komunikace, který ovlivňuje kvalitu vztahové sítě školy a nastavení základních pravidel pro poskytované služby ve škole
- dodržování etických pravidel a pravidel pro práci odborníka ve škole /informovaný souhlas, uvolňování žáků atd./
- osobnost psychologa a jeho odborné vybavení, případně předchozí zkušenost s poradenskou prací ve školství- model zajišťování poradenské služby

Jakou kvalitu tedy přináší ŠPP škole ?

- Pochopení pravidel školního života žáky a jejich rodiči,
- Vytváření pravidel uvnitř školy (kritéria hodnocení, komunikace, prevence...)
- Zvyšování profesionality poskytovaných vzdělávacích služeb (vyrovnávání podmínek pro vzdělávání žáků s různými vzdělávacími potřebami, metodická podpora pedagogů)
- Vytváření bezprostřední zpětné vazby o průběhu vzdělávání i poskytovaných službách
- Přispívání ke zlepšení komunikace uvnitř školy a současně mimo školu, posilování vzájemného respektu školy a rodiny
- Doplnění služeb školy o služby, které ovlivňují kvalitu vzdělávacího i skrytého kurikula

Školní psychologové Dilemata 2019

- Organizace služby škola x ŠPZ
- Překryvy
- Ukončení služby a převod dokumentace
- Vybavení nástroji
- Jana.zapletalova@nuv.cz

Děkuji za pozornost.